EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 14.2.2020
COM(2020) 56 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om genomförandet av förordning (EU) nr 691/2011 om europeiska miljöräkenskaper

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om genomförandet av förordning (EU) nr 691/2011 om europeiska miljöräkenskaper

(1) INLEDNING

Genom förordning (EU) nr 691/2011 om europeiska miljöräkenskaper[1] (nedan kallad *förordningen*) infördes en gemensam ram för insamling, sammanställning, överföring och utvärdering av europeiska miljöräkenskaper. I artikel 10 i förordningen anges följande:

> *Senast den 31 december 2013 och därefter vart tredje år ska kommissionen överlämna en rapport om genomförandet av denna förordning till Europaparlamentet och rådet. Denna rapport ska innehålla en utvärdering av framför allt kvaliteten hos de uppgifter som har överförts, de metoder som använts vid uppgiftsinsamlingen, den administrativa bördan för medlemsstaterna och de deltagande enheterna samt statistikens användbarhet och effektivitet.*

Detta är den tredje rapporten som uppfyller denna skyldighet. De föregående rapporterna publicerades 2016[2] och 2013[3]. Denna genomföranderapport omfattar åren 2016 till 2018.

(2) MILJÖRÄKENSKAPER

Den europeiska gröna given sätter en ny ribba för kommissionens åtagande att bekämpa klimat- och miljörelaterade utmaningar[4]. Kommissionen åtar sig att tydligt styra EU i en ny riktning med hållbar tillväxt för alla, samtidigt som EU:s naturkapital skyddas och stärks. Inom ramen för den gröna given har EU till syfte att

- förbättra EU:s klimatambition att uppnå klimatneutralitet till 2050,
- tillhandahålla ren energi,
- skapa en cirkulär ekonomi,
- bygga på ett energi- och resurseffektivt sätt,
- uppnå nollutsläpp och en giftfri miljö,
- bevara och återställa ekosystem och den biologiska mångfalden,
- säkerställa ett hållbart och hälsosamt livsmedelssystem, och
- främja hållbar och smart rörlighet.

Att säkerställa en rättvis omställning till klimatneutralitet och finansiering av omställningen är centrala delar som måste integreras i all politik. Den europeiska gröna given är en viktig del av kommissionens

[1] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02011R0691-20140616

[2] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1478531808092&uri=CELEX:52016DC0663

[3] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:52013DC0864

[4] https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-green-deal-communication_en.pdf

strategi för att genomföra Agenda 2030 och FN:s mål för hållbar utveckling.

Miljöräkenskaper är en kraftfull flerfunktionell ram för informationsutbyte som rör hållbarhetsaspekterna i vårt ekonomiska beteende. I formell ekonomisk statistik, såsom nationalräkenskaper (som utgör underlag till BNP), beaktas inte miljöaspekterna vid produktion, konsumtion, investering eller finansiering. Tack vare miljöräkenskaper går det att integrera de ekonomiska aspekterna med miljöaspekterna för att ge en mer övergripande bild.

Det centrala för miljöräkenskaper är *integrering*. Detta avser både integrering av miljöaspekter och ekonomiska aspekter samt integrering i ett enhetligt räkenskapssystem utifrån ett antal centrala tematiska miljöaspekter, såsom i) energi, beskattning och utsläpp till luft, ii) materialutvinning och avfall, och iii) utgifter och investeringar inom privat och offentlig sektor. Denna integrering gör det möjligt att utveckla följdriktiga indikatoruppsättningar, och hjälper till att identifiera möjliga synergier och kompromisser mellan politikområden. Miljöräkenskaper underlättar detta tack vare de skäl som anges nedan.

- De genererar följdriktiga indikatoruppsättningar som är sammankopplade utifrån omfattande och enhetliga ekonomiska och miljömässiga förhållanden. På motsvarande sätt ger räkenskaperna goda förutsättningar för bedömningsramar med koppling till centrala naturkapitalkomponenter (luft, vatten, land och biologisk mångfald) och som underlag till flerdimensionella, övergripande ämnen såsom utveckling mot att uppnå målen för hållbar utveckling eller cirkulär ekonomi.
- Räkenskaperna tillhandahåller struktur och ökar analysmöjligheterna. Informationen är uppdelad för att nyttja synergier för enskilda tematiska områden. Detta öppnar upp för kostnadseffektiva analyser, analysscenarion och prognoser. Räkenskaperna möjliggör en fördelning av utsläpp- och resursanvändning för import, export, konsumtion och investering samt beräkning av miljöavtrycksindikatorer med hjälp av input-output-tekniker. Andra tillämpningsområden inbegriper mätning av naturresursernas och energins bidrag till den ekonomiska tillväxten (tillväxtredovisning, detaljanalys).

Räkenskapsmetoden är användbar eftersom den möjliggör framställning av högkvalitativ information (genom att integrera källdata och framställa tillförlitliga uppskattningar) och återanvändning av tillgängliga uppgifter för att minska den administrativa bördan för företag och medborgare.

På europeisk nivå stöder de europeiska miljöräkenskaperna den överstatliga dimensionen för miljöproblem och tillhandahåller ett systematiskt tillvägagångssätt, samtidigt som det omfattar alla medlemsstater och en rad olika miljöfrågor vilket möjliggör politiska bedömningar och jämförelser mellan medlemsstaterna.

De europeiska miljöräkenskaperna baseras på den internationella statistiska standarden systemet för integrerade miljöräkenskaper 2012 – den centrala ramen[5]. Denna standard har utarbetats och offentliggjorts under överinseende av FN, Europeiska kommissionen (Eurostat), FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation, Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), Internationella valutafonden och Världsbanksgruppen.

[5] http://unstats.un.org/unsd/envaccounting/seea.asp

Genom förordningen införs de europeiska miljöräkenskaperna. Förordningen har betydelse för EES[6]. I förordningen delas räkenskaperna upp i moduler, ursprungligen tre moduler (bilagorna I–III till förordningen), enligt följande:

- **Räkenskaper över utsläpp till luft**: utsläpp till atmosfären av sex växthusgaser (bl.a. CO_2 och CO_2 från biomassa som använts som bränsle) och sju luftföroreningar (bl.a. ammoniak och små dammpartiklar) uppdelade på 64 näringsgrenar samt hushållen.
- **Miljörelaterade skatter efter ekonomisk aktivitet**: miljöskatter för fyra stora grupper (energi, transport, föroreningar och naturresurser) uppdelade på 64 betalande industrier samt hushållen och utomlands bosatta.
- **Materialflödesräkenskaper för ekonomin**: mängden fysiska insatsvaror till ekonomin, materialansamling i ekonomin och utflöden till andra ekonomier eller tillbaka till miljön.

Sedan 2013 har det varit obligatoriskt att lämna in uppgifter till kommissionen (Eurostat) i enlighet med bilagorna I till III.

Tre ytterligare moduler lades till under 2014 (bilagorna IV till VI)[7], enligt följande:

- **Räkenskaper för miljöskyddskostnader**: utgifter som ekonomiska enheter avsätter till miljöskydd.
- **Räkenskaper över sektorn för miljövänliga varor och tjänster:** utflöde, förädlingsvärde och export av varor och tjänster som är särskilt avsedda och har framställts för miljöskydd eller resurshantering. Den sysselsättning som hänger samman med dessa aktiviteter rapporteras också.
- **Räkenskaper över fysiska energiflöden**: energiflöden från miljön till ekonomin (utvinning av naturliga insatsvaror), inom ekonomin (tillverkning och användning av energiprodukter) och från ekonomin till miljön (utsläpp av energiresidualer).

Sedan 2017 har det varit obligatoriskt att lämna in uppgifter till kommissionen (Eurostat) i enlighet med bilagorna IV till VI.

I oktober 2019 publicerade Europeiska revisionsrätten den särskilda rapporten nr 16/2019 om europeiska miljöräkenskaper[8]. Revisionsrätten kontrollerade om kommissionen inrättat, administrerat och använt miljöräkenskaperna väl. Revisionsrätten konstaterade att miljöräkenskaperna är en viktig datakälla för att övervaka och utvärdera miljöpolitiken (t.ex. det sjunde miljöhandlingsprogrammet) och för att mäta framstegen mot att uppnå FN:s mål för hållbar utveckling. Revisionsrätten utfärdade tre rekommendationer gällande i) den strategiska ramen för miljöräkenskaper, ii) den politiska relevansen och iii) uppgifternas

6 Förordningen omfattar Norge och Island. Liechtenstein är fullständigt undantaget. Förordningen är inkluderad i den bilaterala överenskommelsen om statistiska uppgifter mellan Schweiz och Europeiska unionen sedan december 2019.

7 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 538/2014 av den 16 april 2014 om ändring av förordning (EU) nr 691/2011 om europeiska miljöräkenskaper

8 https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=51214

aktualitet. Även om vissa av rekommendationerna sammanfaller med pågående verksamheter som genomförs av kommissionen (Eurostat) och medlemsstaterna kommer revisionsrättens rapport att kräva ytterligare arbete.

(3) VERKSAMHETER SEDAN DEN FÖRRA RAPPORTEN

RÄTTSLIG RAM

Det har inte tillkommit några nya rättsakter med anknytning till förordningen sedan den senaste genomföranderapporten 2016.

METODER FÖR UPPGIFTSINSAMLING OCH ADMINISTRATIV BÖRDA

Miljöräkenskaper kräver vanligtvis inte insamling av nya uppgifter. Det går istället oftast att använda befintliga uppgifter som redan innehas av nationella myndigheter, vilka kompletteras med ytterligare uppskattningar vid behov. Miljöräkenskaper sammanställer uppgifter från flera källor (t.ex. underliggande statistik om energi, transport, jordbruk, offentliga utgifter och skatter samt andra icke-statistiska källor) utöver uppgifterna i nationalräkenskaperna.

För att uppfylla uppgiftskraven i förordningen kan medlemsstaterna anpassa befintliga uppgifter så att de överensstämmer med de koncept som används i systemet för integrerade miljöräkenskaper – den centrala ramen. Detta kan kräva särskilt arbete från medlemsstaternas nationella statistikbyråer. Eftersom miljöräkenskaper återanvänder befintliga uppgifter är den extra bördan på de uppgiftslämnande företagen och hushållen mycket liten, förutsatt att uppgiftskällorna finns och upprätthålls. Länder kan också välja särskilda processer för att samla in uppgifter för miljöräkenskaperna och därmed förbättra uppgifternas kvalitet. Ett exempel på detta är räkenskaperna över sektorn för miljövänliga varor och tjänster (bilaga V till förordningen), för vilka vissa länder genomförde särskilda undersökningar för att komplettera övriga uppgiftskällor. Undersökningarna görs årligen eller med längre mellanrum, och bördan på företagen är oftast liten.

Arbetet för att utarbeta räkenskaperna görs till stor del av de nationella myndigheterna (vanligtvis de nationella statistikbyråerna) och består av att behandla befintliga uppgifter och förbättra möjligheterna till analys av uppgifterna. Antalet anställda som behövs för att sammanställa räkenskaperna vid varje nationell myndighet uppskattas till mellan fyra och sex heltidsekvivalenter för förordningens sex bilagor. Det finns skillnader mellan medlemsstaterna på grund av olika omständigheter, uppgiftkällornas förekomst/utbredning osv. Räkenskaperna tillför ett betydande värde till basuppgifterna och ökar möjligheterna till analys av det ömsesidiga samspelet mellan bilagornas ämnesområden, t.ex. utsläpp till luft och energianvändning. Flera nationella myndigheter använder sig av pilotstudier (som kommissionen medfinansierar) för att utarbeta metoder för behandling och analys av uppgifter.

ANVÄNDBARHET OCH EFFEKTIVITET

De moduler som anges i förordningen testades och genomgick pilotstudier innan kommissionen föreslog en rättslig ram, för att på så sätt säkerställa att de är genomförbara (se nedan). Testerna görs i samarbete med medlemsstaterna för att göra det möjligt att dra nytta av deras sakkunskap och säkerställa en samsyn om modulernas genomförbarhet. Pilotstudier av ytterligare potentiella nya moduler genomförs för närvarande.

Miljöräkenskapernas effektivitet beror på två faktorer: för det första på hur befintlig information kan omorganiseras till en gemensam ram, och för det andra på hur räkenskaperna används samt i vilken utsträckning.

När det gäller den första punkten är räkenskaperna över utsläpp till luft (bilaga I till förordningen) ett exempel på hur befintlig information har omorganiserats. Räkenskaperna över utsläpp till luft använder information som redan samlats in för de inventeringar av utsläpp till luft som krävs enligt FN:s ramkonvention om klimatförändring (UNFCCC) och Uneces konvention om långväga gränsöverskridande luftföroreningar. Ytterligare information läggs sedan till uppgifterna så att de överensstämmer med klassificeringarna och koncepten i nationalräkenskaperna. Räkenskaper över utsläpp till luft kan därefter kombineras med input-output-tabeller för att beräkna miljöavtrycket. Räkenskaperna kan användas med nationalräkenskaper för att beräkna hur mycket miljön bidrar till den ekonomiska tillväxten (detaljanalys).

Räkenskaper över utsläpp till luft kan också användas tillsammans med miljöräkenskaper för andra områden, såsom energi eller miljöskatter. Denna information kan användas för orsakssamband för att beskriva samspelet mellan samhälle och miljö, som i DPSIR-modellen som Europeiska miljöbyrån antagit.

När det gäller den andra punkten stöder miljöräkenskaperna EU:s sjunde miljöhandlingsprogram fram till 2020, ”Att leva gott inom planetens gränser”[9]. Miljöräkenskaperna används för att övervaka framstegen mot att uppnå FN:s mål för hållbar utveckling i ett EU-sammanhang[10]. Miljöräkenskaperna används också för att mäta framsteg som görs i EU:s politik om cirkulär ekonomi, eftersom indikatorer som utgår från miljöräkenskaperna utgör en del av EU:s övervakningsram för den cirkulära ekonomin[11]. Miljöskatter (bilaga II till förordningen) används i miljöskattereformstudier[12].

KVALITETEN PÅ DE UPPGIFTER SOM ÖVERFÖRTS SEDAN DEN SENASTE RAPPORTEN

Genom förordningen krävs att medlemsstaterna och EES-länderna rapporterar uppgifter till Eurostat[13]. Schweiz och några av kandidatländerna och potentiella kandidatländer rapporterade också vissa uppgifter på frivillig basis. Denna genomföranderapport fokuserar på den första gruppen med länder (EU/EES-länder). Eurostat validerar de uppgifter som har kommit in och offentliggör uppgifterna på

9 http://ec.europa.eu/environment/action-programme/

10 https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-01-18-656 Exempel på indikatorer som bygger på miljöräkenskaperna: ”resursproduktivitet”, ”användningsfrekvensen för cirkulärt material” och ”andelen miljöskatter i de totala skatteintäkterna”.

11 https://ec.europa.eu/eurostat/web/circular-economy/indicators/monitoring-framework . Ett exempel på en indikator som bygger på miljöräkenskaperna är ”användningsfrekvensen för cirkulärt material”.

12 https://ec.europa.eu/environment/integration/green_semester/index_en.htm

13 För de tre nya modulerna omfattas Spanien, Frankrike, Italien och Cypern av undantag enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/335 av den 7 mars 2016 om beviljande av undantag för Spanien, Frankrike, Italien och Cypern från förordning (EU) nr 691/2011 om europeiska miljöräkenskaper (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.062.01.0018.01.SWE).

I förordning (EU) nr 691/2011, avsnitt 5.1 bilaga IV beviljas undantag för nämnda Nace-koder, som medlemsstaterna inte är skyldiga att samla in i enlighet med förordning (EG) nr 295/2008 om statistik över företagsstrukturer.

Island är till och med 2019 tillfälligt undantaget från kravet att rapportera de uppgifter som anges i bilagorna IV till VI, i enlighet med Eftas övervakningsmyndighets beslut av den 20 oktober 2015. Liechtenstein är fullständigt undantaget från 691/2011, i enlighet med gemensamma EES-kommitténs beslut nr 98/2012 av den 30 april 2012 om ändring av bilaga XXI (statistik) till EES-avtalet (https://www.efta.int/sites/default/files/documents/legal-texts/eea/other-legal-documents/adopted-joint-committee-decisions/2012%20-%20English/098-2012.pdf)

sin webbplats[14], tillsammans med tekniska förklaringar (metadata) och ett särskilt avsnitt[15] med bakgrundsinformation.

En klar majoritet av medlemsstaterna rapporterar enhetliga och fullständiga dataset i enlighet med de tidsfrister som anges i förordningen. Ett mindre antal medlemsstater har rapporterat med en försening, vanligtvis på några dagar. Endast en medlemsstat rapporterade med en längre försening. Dessa förseningar hade ingen praktisk inverkan på processen eller överföringen av uppgifterna.

Det har gått att fastställa vissa områden och poster där länderna har problem med att säkerställa att uppgifterna är av god kvalitet. Kommissionen (Eurostat) fortsätter att samarbeta med medlemsstaterna för att lösa problemen på teknisk nivå. Fram till dess att dessa problem är helt lösta, och för att minimera informationsförlusten för användarna på grund av sådan ofullständig rapportering, har kommissionen (Eurostat) kompletterat de uppgifter som lämnats in av medlemsstaterna och de beräknade samlade uppgifterna för EU.

De verksamheter som genomförts mellan 2016 och 2018 för att förbättra uppgifternas kvalitet inbegriper följande:

Vad gäller de räkenskaper som har rapporterats sedan 2013, och för vilka det finns mer erfarenhet, har den föregående genomföranderapporten redan fastställt specifika områden och punkter där länderna har svårt för att säkerställa god kvalitet på uppgifterna. De problem som anges i den föregående genomföranderapporten som har lösts eller håller på att lösas anges nedan.

- Gällande bilaga I (räkenskaper över utsläpp till luft) har följande problem lösts: de fluorerade växthusgasutsläppens omfattning. Gällande bilaga III (materialflödesräkenskaper för ekonomin): i) uppskattningar för skörderester, fodergrödor och betad biomassa, sand- och grustäkter (med rådgivning och föreslagna lösningar i en ny handbok från Eurostat[16] som publicerades 2018 samt ny statistik från Eurostat om produktion av grödor), ii) justeringen av hemvistprincipen för hela EU.

- Gällande bilaga I har följande problem lösts: avstämningen av uppskattningar för UNFCCC:s och Uneces rapporteringsskyldigheter (en lösning är under utarbetande med hjälp av internationella databaser över flygpassagerare och lastbilstransporter). Gällande bilaga II (miljörelaterade skatter efter ekonomisk aktivitet): i) fördelningen av skatteintäkter till icke-bosatta har avsevärt förbättrats sedan nästan 70 % av länderna till fullo rapporterar om denna aspekt, ii) fallen med olämpliga administrativa datakällor är nu begränsade till följd av granskningar av makroekonomisk statistik.

Utöver att motverka dessa problem har kvaliteten på uppgifterna till bilagorna I–III konsoliderats sedan 2016 års genomföranderapport genom att i) framställa längre tidsserier, ii) komplettera uppgiftsluckorna, iii) förbättra överensstämmelsen, iv) förbättra förfarandena för godkännande och överföring, och v) öka den frivilliga rapporteringen av tilläggsvariabler och fördelningar utöver kraven

14 https://ec.europa.eu/eurostat/web/environment/data/database

15 http://ec.europa.eu/eurostat/web/environment/overview

16 https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-18-006

i förordningen. Uppgifterna överförs dessutom snabbare tack vare särskilda, modellbaserade tidiga uppskattningar av Eurostat och snabbare leverans av medlemsstaterna.

Gällande bilagorna IV–VI (räkenskaper för miljöskyddskostnader, räkenskaper över sektorn för miljövänliga varor och tjänster respektive räkenskaper över fysiska energiflöden) inkluderade de verksamheter som utfördes 2016–2017 fram till den första rapporteringsfristen sent under 2017 förberedande arbete för den första obligatoriska uppgiftsinsamlingen, inbegripet i) årlig frivillig uppgiftsinsamling, ii) rådgivning från kommissionen (Eurostat), iii) framställning av handböcker, och iv) tillhandahållande av sammanställningsverktyg och -utbildning. Sedan 2018 har utbildningar fortsatt att ges och arbetet har fokuserat på att återkoppla till medlemsstaterna gällande de inlämnade uppgifternas kvalitet. Expertgrupper (arbetsgrupper) har utvecklat lösningar för två metodfrågor: i) fördelningen av utsläpp från vägtrafik avseende Nace-klassificering (huvudsakligen vad gäller bilagorna I och VI) och ii) uppdateringen av klassificeringen av miljövänliga ekonomiska aktiviteter (vad gäller bilagorna IV och V).

Som helhet för bilagorna I–VI förbättrades uppgifternas kvalitet under perioden 2016–2018. De statistiska uppgifterna för bilagorna I–III som medlemsstaterna lämnat in i enlighet med förordningen är av hög kvalitet. Uppgifterna för bilagorna IV–VI har lägre mognadsgrad eftersom den obligatoriska rapporteringen inleddes först 2017, och fram till dess hade det bara genomförts två insamlingsomgångar. Bilagorna IV och V är dessutom mer komplexa än övriga bilagor och kräver andra källuppgiftskategorier. Kommissionen räknar med att kvaliteten på uppgifterna för bilagorna IV–VI kommer att förbättras under de kommande åren. Förbättringar måste dock fortfarande göras på ett antal områden. Kommissionen (Eurostat) fortsätter att samarbeta med medlemsstaterna för att lösa problemen på teknisk nivå. Såsom framgår av nästa avsnitt genomförs eller planeras en rad insatser för att förbättra kvaliteten.

(4) FÖRBÄTTRINGSÅTGÄRDER

I detta avsnitt diskuteras förslag till att införa nya moduler för miljöräkenskaper och åtgärder för att förbättra uppgifterna och metoderna för insamling av uppgifter, i enlighet med artikel 10 i förordningen.

De initiativ som beskrivs i det här avsnittet har sin grund i två huvudstrategier. Den första är genomförandestrategin[17] för systemet för integrerade miljöräkenskaper, vilket är den internationella statistiska standard som de europeiska miljöräkenskaperna följer. Denna världsomfattande genomförandestrategi rekommenderar en modulstruktur som ger flexibilitet för att kunna ta hänsyn till olika politiska behov och varierande tillgång till uppgifter.

Den andra är den europeiska strategin för miljöräkenskaper för perioden 2019–2023[18]. Det är ett program om det fortsatta arbete som godkänts av kommissionen (Eurostat) och medlemsstaterna, och som antagits av kommittén för det europeiska statistiksystemet. Denna strategi samordnar de europeiska ansträngningarna och banar väg för eventuella nya moduler. Målsättningar för perioden 2019–2023:

- Att fortsätta förbättra kvaliteten på de befintliga europeiska miljöräkenskaperna, inbegripet långa tidsserier och aktualitet.

17 http://unstats.un.org/unsd/statcom/doc13/BG-SEEA-Implementation.pdf

18 https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1798247/6191525/European+Strategy+for+Environmental+Accounts/

- Att bättre kommunicera relevansen och innehållet i de europeiska miljöräkenskaperna, inbegripet kommunikation om miljömodulerna som ett komplett system.
- Att bemöta användarbehov genom att erbjuda ytterligare utökningar, applikationer och indikatorer, inbegripet miljöavtryck, som utgår från de befintliga europeiska miljöräkenskaperna.
- Att bedöma behovet av att justera de europeiska miljöräkenskaperna utifrån nya prioriteringar och områden.
- Att med finansiella medel, utbildning, handböcker och sammanställningsverktyg stödja de i medlemsstaterna som utarbetar räkenskaperna.
- Att bidra till den vidare utvecklingen av internationella standarder för FN:s system för integrerade miljöräkenskaper och internationella initiativ, t.ex. att övervaka målen för hållbar utveckling.

Den europeiska strategin för miljöräkenskaper hindrar inte enskilda medlemsstater från att även införa andra arbetsområden utifrån nationella omständigheter, politiska behov och tillgängliga resurser.

FÖRSLAG TILL NYA MODULER

I artikel 10 i förordningen fastställs att genomföranderapporten, när så är lämpligt och med beaktande av resultaten från pilotstudierna, måste åtföljas av förslag till nya moduler i ett antal angivna områden[19].

Flertalet nya räkenskaper fortsätter att utvecklas, inbegripet de som anges i artikel 10 i förordningen, och programmet för pilotstudier som inrättades i enlighet med artikel 4.2 i förordningen fortsätter att användas. Under perioden 2016–2018 genomförde medlemsstaterna pilotstudier på ekosystemräkenskaper, miljöbidrag och liknande transfereringar, vattenräkenskaper samt räkenskaper för resursförvaltningskostnader.

Utöver dessa pilotstudier har även annat utvecklingsarbete genomförts (se nedan).

- Gällande miljöbidrag och liknande transfereringar har Eurostat genomfört frivillig uppgiftsinsamling sedan 2015. Runt 13 medlemsstater har hittills deltagit, men ett stort antal medlemsstater har ännu inte nåtts. På senare tid har arbete som rör subventioner av fossila bränslen genomförts med avseende på indikatorerna för målen för hållbar utveckling. Miljöbidrag är ett mer krävande område än miljöskatter, eftersom dokumentationen i statistiken över offentliga finanser är mer komplex.
- Vad gäller ekosystemräkenskaper har det skett en väsentlig utveckling genom kommissionens Inca-projekt[20] (etapp 1 har slutförts och etapp 2 är pågående), med planerat avslut under 2020. Medlemsstaterna har ingen skyldighet att delta i detta

[19] Tre av de nya områden som anges i artikel 10 har blivit till bilagorna IV–VI till förordningen, och är därför inte föremål för framtida områden.

[20] Integrerat system för räkenskaper för naturkapital och ekosystemtjänster, se projektbeskrivningen (http://ec.europa.eu/environment/nature/capital_accounting/pdf/KIP-INCA-ScopingPaper.pdf) och den slutliga rapporten för etapp 1 (http://ec.europa.eu/environment/nature/capital_accounting/pdf/KIP_INCA_final_report_phase-1.pdf).

skede men de kommer att hållas informerade och kommer att kunna delta om projektet blir lyckat. Utöver Inca-projektet bidrog kommissionen (Eurostat) till publiceringen av de tekniska rekommendationerna till stöd för räkenskaperna för experimentella ekosystemtjänster inom systemet för integrerade miljöegenskaper[21] i december 2017 samt för granskningen av dessa räkenskaper, med planerat avslut under 2020[22].

- Vad gäller vattenräkenskaper har kommissionen (Eurostat) genomfört konceptarbete avseende räkenskaper för fysiska vattenflöden, vilket har dokumenterats i ett förslag till handbok. Ingen uppgiftsinsamling har inletts. Kommissionen (Eurostat) följer Europeiska miljöbyråns verksamheter för att kunna utarbeta vattenräkenskaper.
- För skogsräkenskaper har kommissionen (Eurostat) rationaliserat och förenklat en process för insamling av frivilliga uppgifter. Erfarenheten i vissa av de deltagande medlemsstaterna är att tidigare pilotstudier inte uppfyllde användarnas förväntningar och att arbetet avbröts på nationell nivå, medan efterfrågan i andra medlemsländer är stor.

Medlemsstaterna skulle stödja utvecklingen av nya moduler men i långsammare takt eftersom de har betänkligheter kring de resurser som behövs för regelbunden sammanställning. De moduler som gav största möjliga nytta till lägsta kostnad var de som redan hade införts i förordningen. De återstående potentiella nya modulerna anses ha färre fördelar proportionellt sett och vara dyrare.

Prioriteringarna som avser relevans kan komma att förändras i framtiden. Det görs många tekniska framsteg, t.ex. stordata, satellitbilder (Copernicus) och liknande. Efterfrågan på information för att kunna utarbeta politik ökar inom de områden som har anknytning till målen för hållbar utveckling, cirkulär ekonomi, naturkapital osv. Den årliga strategin för hållbar tillväxt[23] har ett tydligare fokus på miljöhållbarhet, inbegripet klimatförändringar, som ett av de strategiska målen tillsammans med produktivitet, rättvisa och makroekonomisk stabilitet[24]. Kommissionen kommer att fortsätta övervaka genomförandet av denna förordning.

KVALITETSFÖRBÄTTRINGAR: AKTUELLA ÅTGÄRDER

Att förbättra kvaliteten på räkenskaperna kommer fortsatt att vara i fokus under de kommande åren. Att förbättra kvaliteten har också varit fokus för den europeiska strategin för miljöräkenskaper. Kvalitetsförbättringar ökar även relevansen och leder till effektivitetsvinster, vilket i sin tur minskar den administrativa bördan. Befintliga och kommande verksamheter:

(a) **Ge bidrag för pilotstudier och kvalitetsförbättringar.** I artikel 4 i förordningen uppmanas kommissionen att utarbeta ett program för pilotstudier som medlemsstaterna kan genomföra på frivillig basis. Syftet med studierna är att i) utveckla rapporteringsmetoder och förbättra uppgiftskvaliteten, ii) skapa långa tidsserier, iii) utveckla de metoder som används för att behandla uppgifterna och iv) testa genomförbarheten vid införandet av nya moduler för miljöräkenskaper.

21 https://seea.un.org/sites/seea.un.org/files/technical_recommendations_in_support_of_the_seea_eea_final_white_cover.pdf

22 https://seea.un.org/content/seea-experimental-ecosystem-accounting-revision

23 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1578392227719&uri=CELEX%3A52019DC0650

24 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020-european-semester-annual-sustainable-growth-strategy_en.pdf

Kommissionen (Eurostat) har samfinansierat pilotstudierna varje år (för närvarande upp till 90 % av kostnaderna) och offentliggjort resultaten på den allmänt tillgängliga sidan ”Communication and Information Resource Centre for Administrations, Businesses and Citizens (Circabc)”[25]. Dessa resultat beaktas vid planeringen av kvalitetsförbättringar och införandet av nya moduler för miljöräkenskaper.

(b) **Minska den tid det tar innan uppgifterna blir tillgängliga genom tidiga skattningar.** Miljöräkenskaperna uppfattades ursprungligen som relativt detaljerade, strukturerade uppgifter som blev tillgängliga efter lång tid. Kommissionen (Eurostat) och medlemsstaterna utvärderar om miljöräkenskaper skulle kunna sammanställas och lämnas in tidigare, och de undersöker också sätt att framställa tidiga skattningar för några av de huvudsakliga indikatorerna. För dessa tidiga skattningar skulle felmarginalen vara större och mindre detaljerade än de uppgifter som krävs enligt förordningen, men de skulle ge värdefull tidig information till användarna. Tidiga skattningar gör därför att statistik kan tas fram flera månader tidigare, utan att bördan för medlemsstaterna ökar. Väsentliga framsteg har gjorts för fler och bättre tidiga skattningar. Tack vare detta framställer och offentliggör kommissionen (Eurostat) nu tidiga skattningar av materialflödesräkenskaper för ekonomin (bilaga III till förordningen) sex månader efter avslutat referensår, vilket är 18 månader tidigare än tidsfristen i förordningen. På liknande sätt sammanställer kommissionen (Eurostat) skattningar för räkenskaper över utsläpp till luft (bilaga I) tolv månader efter avslutad referensperiod, vilket är ett år tidigare än kravet i förordningen. Det genomförs även arbete för att slå samman uppgifterna om miljöskatter (bilaga II) med uppgifter om nationella skatteförteckningar som sammanställs inom ramen för det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet (ENS 2010)[26]. Kommissionen (Eurostat) undersöker möjligheten till och kvaliteten på tidiga skattningar för de andra modulerna.

(c) **Offentliggöra handböcker och tillhandahålla metodanvisningar.** Detta referensmaterial gör det möjligt att ta fram statistik och det hjälper statistiker både i och utanför EU. Sedan den senaste genomföranderapporten 2016 har kommissionen (Eurostat) offentliggjort följande handböcker och vägledningar: i) handboken om miljöindustrin[27] (2016), ii) praktisk vägledning om miljöindustrin[28] (2016), iii) handboken om räkenskaper för miljöskyddskostnader[29] (2017), och iv) handboken om materialflödesräkenskaper för ekonomin[30] (2018).

(d) **Inrätta standarder för överföring av uppgifter och kvalitetsrapporter.** Medlemsstaterna och kommissionen (Eurostat) kom överens om att eftersträva bättre effektivitet och tillförlitlighet för standarder för överföring av uppgifter. Standarderna är i sin tur i linje med FN:s, OECD:s och kommissionens (Eurostat) internationella standarder, vilket gör det möjligt att upprätta internationella databaser

25 https://circabc.europa.eu/ui/group/b01d2930-990e-44fb-9121-a9a6b00a1283/library/bfd9a826-38e7-4a02-b7d6-89064f903e51?p=1&n=10&sort=modified_DESC

26 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32013R0549

27 https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-16-008

28 https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-16-011

29 https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-17-004

30 https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-18-006

med miljöinformation. Kvalitetsrapporter i Microsoft Word och Excel håller också gradvis på att fasas ut till förmån för rapporter som är oberoende av proprietär programvara.

(e) **Upprätthålla klassificeringar.** Kommissionen (Eurostat) och medlemsstaterna upprätthåller och förbättrar två klassifikationer som används för bilagorna IV och V: klassificeringen av miljöskyddsverksamheter och klassificeringen av resurshanteringsverksamheter. Dessa klassificeringar används även utanför Europa.

(f) **Tillhandahålla sammanställningsverktyg.** Kommissionen (Eurostat) förser medlemsstaterna och andra länder med verktyg för att sammanställa räkenskaperna. Till exempel tillhandahåller den ett it-verktyg (PEFA-Builder) som sammanställer räkenskaper över fysiska energiflöden (bilaga VI till förordningen) på grundval av energistatistik. Kommissionen (Eurostat) upprätthåller också aktuella förteckningar (klassificeringar) över de produkter och tjänster som behövs för att sammanställa räkenskaperna. Kommissionen (Eurostat) tillhandahåller verktyg för att beräkna miljöavtryck som mäter ekonomiska aktörers (företag, familjer, stater) internationella påverkan på miljön när de använder naturresurser. Miljöavtrycken fås genom att miljöräkenskaperna kombineras med annan statistik som input-output-tabeller.

(g) **Främja kurser** inom det europeiska programmet för statistikutbildning. Kommissionen anordnar cirka fem kurser per år om miljöräkenskaper. Det material som använts under tidigare kurser finns tillgängligt på Circabc[31].

(h) **Främja utbytet av erfarenheter mellan länder.** Kommissionen (Eurostat) sammankallar två arbetsgrupper[32] som träffas varje år för att dela erfarenheter, fastställa bästa praxis och samordna förbättringar. Det finns också arbetsgrupper som studerar särskilda metodfrågor och föreslår rekommendationer. Kommissionen (Eurostat) deltar i internationella initiativ som OECD, FN:s ekonomiska kommission för Europa och FN tar.

(5) SLUTSATSER

Kommissionen och medlemsstaterna fortsätter att förbättra de europeiska miljöräkenskaperna i enlighet med förordning (EU) nr 691/2011, särskilt vad gäller

- att stärka uppgifternas kvalitet och effektivitet,
- att förbättra kommunikationen,
- att utveckla ytterligare indikatorer för att tillgodose användarnas behov, och
- att bedöma behovet av att justera de europeiska miljöräkenskaperna utifrån nya prioriteringar och områden.

[31] https://circabc.europa.eu/w/browse/6ade1ca8-6a06-44bd-bff0-498217d0ec05

[32] Arbetsgrupp för miljöräkenskaper och arbetsgrupp för miljöstatistik och miljöräkenskaper